

DATOS IDENTIFICATIVOS

Pragmática e discurso

Materia	Pragmática e discurso			
Código	V01G400V01915			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Rifón Sánchez, Antonio			
Profesorado	Rifón Sánchez, Antonio Sueiro Justel, Joaquín			
Correo-e	arifon@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Descrición da pragmática como disciplina que estuda os principios que regulan o uso da linguaxe na comunicación, é dicir, as condicións que determinan tanto o emprego dun enunciado concreto, por parte dun falante concreto nunha situación *comunicativa concreta, como a súa interpretación por parte do destinatario; doutra banda, en relación ao discurso, analizarase como unha práctica *discursiva en relación coa realidade social, lingüística, histórica, cultural e ideolóxica na que se produce.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.

D11 Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

D12 Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Descubrir os mecanismos e os procesos de elaboración e interpretación dos enunciados	A1 A2 A5	B1 B2 B7 B8 B10	C1 C2 C5 C8 C9	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12

Contidos

Tema	
1. A pragmática.	1.1. ¿Que é a pragmática? 1.2. A necesidade da pragmática. 1.3. Conceptos básicos.
2. Os actos de fala	2.1. O enfoque de *Austin. 2.2. A proposta de *Searle 2.3. Outros enfoques. 2.4. Actos de fala indirectos.
4. *Implicaturas *conversacionais	4.1. A teoría de *Grice. 4.2. As máximas e as súas propiedades. 4.3. Problemas do enfoque *griceano. 4.4. *Implicaturas, implicacións e *presuposicións.
5. Significado e intencións	5.1. Significado *intencional. 5.2. O enfoque de *Grice. 5.3. A teoría da relevancia. 5.4. Aplicacións e problemas da relevancia.
6. A argumentación	6.1. Lóxica formal e lóxica informal. 6.2. Argumentos e falacias. 5.3. Marcadores *argumentativos.
7. O discurso	7.1 Tipos de discursos 7.2 Coherencia e cohesión 7.3. Progresión temática 7.4. Marcadores *discursivos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	24	24	48
Estudo previo	4	20	24
Resolución de problemas	8	6	14
Debate	8	4	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	24	28
Estudo de casos	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	*Busqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a *ejercitación. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción... O profesor exporá ao alumnado uns traballos que ha de realizar de forma autónoma, baixo a supervisión do docente. O alumno ha de entregalos por correo electrónico na data acordada.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Avaliarase a asistencia, a participación activa nas clases na resolución de cuestións que se exporán na aula.	5	A5	B1	C1	D2
				B2	C2	D3
				B7	C5	D6
				B8	C9	D12
				B10		
Estudo previo	*Busqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.	5	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A5	B7	C5	D3
				B10	C8	D6
					C9	D8
						D9
						D10
						D11
						D12
Resolución de problemas	Esta proba está orientada a resolver os exercicios que exporá o profesor como complemento da parte teórica. Aos alumnos *semipresenciales proporcionaráselles todo o material necesario a través da plataforma *FAITIC para a realización destes. A corrección destes farase na aula para os alumnos presenciais.	5	A1	B1	C1	D1
			A2	B7	C2	D3
				B10	C5	D6
					C8	D8
					C9	D10
						D12
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumno terá que superar dúas probas nas que ha desenvolver de forma ampla o contido do temario.	50	A1	B1	C1	D2
			A2	B2	C2	D3
			A5		C5	D6
					C9	D8
						D10
						D12
Estudo de casos	O alumno terá que resolver de forma autónoma os estudos de caso que o profesor exporá ao longo do cuadrimestre. Estes serán corrixidos e comentados polo profesor. Ao alumnado *semipresencial proporcionaráselle todo o material a través da plataforma *FAITIC.	35	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A5	B7	C5	D3
				B10	C8	D6
						D8
						D9
						D10
						D11
						D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Faranse dous ou tres probas escritas

que constarán tanto de preguntas de desenvolvemento como de estudo de casos. As datas destas acordaranse co alumnado e estarán suxeitas a unha modificación, supeditada ao ritmo de asimilación da materia por parte do alumnado. En caso de non superar algunha destas probas, deberá ser recuperada na data do exame único fixada pola FFT. O alumnado semipresencial poderá realizar as probas xunto aos presenciais ou escoller facelo a distancia mediante un sistema de avaliación adaptado á situación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Bertucelli Papi, Marcella, **Qué es la pragmática**, 1ª, Paidós, 1993
- Casalmiglia Blancafort, H y Tusón Valls, A., **Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso**, 1ª, Ariel, 1999
- Escandell Vidal, Mª Victoria, **Introducción a la pragmática**, 2ª, Ariel, 2006
- Escandell Vidal, Mª Victoria, **La comunicación**, 1ª, Gredos, 2015
- García Suárez, Alonso, **Nuevas aproximaciones a los modos de significar**, 3ª, Tecnos, 2019
- Leech, Geoffrey, **Principles of Pragmatics**, 1ª, Longman, 1983
- Reyes, Graciela, **El abecé de la pragmática**, 1ª, Arco/Libros, 1995
- Van Dijk. T.A., **Texto y contexto: semántica y pragmática del discurso.**, 1ª, Cátedra, 1980
- Allan, K. & K. M. Jaszczolt, **The Cambridge Handbook of Pragmatics**, Cambridge University Press, 2012
- Valdés Villanueva, Luis M., **La búsqueda del significado**, 3ª, Tecnos, 1999

Bibliografía Complementaria

- Adam, J.-M., **La linguistique textuelle. Introduction à l'analyse des discours**, Armand Colin, 2005
- Gutiérrez Ordoñez, Salvador, **Presentación de la Pragmática**, 1ª, Universidad de León, 1996
- Levison, Stephen, **Pragmatics**, 1ª, Cambridge University Press, 1983
- Van Dijk, T.A., **Sociedad y discurso**, 1ª, Gedisa, 2011
- Van Dijk. T.A., **Discurso y contexto**, 1ª, Gedisa, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.

- Recoméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.

- É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma *FAITIC e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.

- Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltase coas profesoras as dúbidas respecto diso.
